

ALDIĞI NOT	
Rakamla	Yazıyla

Imza

No.

Adı, Soyadı :

Dersi : İslam Hukuku (I)

Öğretim Elemanının Adı : Onur Karakandemir

BAHAR □

Dönemi :

BAHAR ☐

GÜZ.

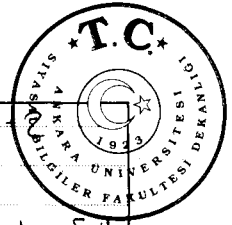
Sınav Günü : 12 / 11 / 2018

[illegible]

SIYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ

ALDIĞI NOT	
Rakamla	Yazıyla
92	Doğru

İmza

Sınıfı : Kamu

Adı, Soyadı : ...

Dersi : İdare Hukuku - I

Öğretim Elemanının Adı : Prof. Dr. Onur Karabanoğlu

Dönemi : BAHAR ☐ GÜZ ☒

Sınav Günü : 12.11.2018

12

Klasik Soru : Toplumsal yaşamda olan her şey hukukî olarak yeniden kurulur. Toplumsal yaşamın hukukî kurulumunda kisi, ornesi, kişidir. Devletin hukukî olarak kurulmuştu. Devletin hukukî kurulmasında buna tuzelkışlık olarak bakılır. İdare hukukunun dedi ki devleti bir hukuk ornesi haline getirmek ve hukuk kurallarına vymasını sağlamaktır. İdare ile ilgili tanımlar, idarenin işlevi kamu hizmeti (+kollektif) kamu hizmetinin teşkilatı, kamu hizmetinin işgücü, kamu hizmetinin eşyası ve bunları uygulayabilmek, eritip getirmesi için, işlemi vardır (eyamları da kapsar). Tüm bunların doruklanması da önem arz eder. İdare hukukunun konusu içinde bunlardır. Bunlara ilişkin konuları diyoruz ve idareyi bir hukuk ornesi haline getirerek hukuk kurallarına vymasını sağlar.

23

TANIM SORUSU:

İdari İşlem : İdari işlem tek yönlü irade açıklamasıyla karsi tarafa rızasına gerek olmadan, mahkeme kararına gerek olmadan kişilerin hakları ve yükümlülükleri (hukukî statüsü) üzerinde hukukî sonuç doğurması veya hukukî düzenine yasaları aşmıyacak, aykırı olmayacak, yasalar çerçevesinde balacak şekilde kural koymasıdır. Hukukî düzenine veya kişilerin veya nelerin hukukî statüsüne yönelik hukukî sonuç ~~doğurur~~ doğurur. Etkelidir, kamu gücü ve ayrıcalıkları ve yükümlülüklerini kullanır.

Genel İdare : Devlet kamu tuzelkışlığıdır. Merkez teşkilatı ve merkez teşkilatının dışı olarak kişiye ayrılmaz. İdaresinin tuzelkışlığı yaktır. Devlet kamu tuzelkışlığının bir birimidir. Genel idare = merkezi idare. ~~Genel~~ Devlet ~~tuzelkışlığı~~ kamu tuzelkışlığını cumhurbaşkanı temsil eder (Türkiye'de)

Uygulayıcı Kural : ~~Adisiz~~ Adisiz düzenleyici işlemlerdir. Anayasada adı geçmediği için bu adan anırm yapılmıştır. Genelge, yodrege, protokol, tamim, sirküler, vs. ornel gösterilebilir. Kural ve yönetmeliklere aykırı olmamak şartıyla yönetmeliklerin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları diizenler. Yasaların uygulanmasına ilişkin ~~olabilir~~ olabilir. Yasalarda açıkça belirtmişse o (kural) olmak zorundadır, kimin çıkaracağını belirtmişse o çıkarabilir. Kişilere yönelik (statüleri) kural ~~itiraf~~ içermiyorsa, yönetmelik veya kararın tekrarı hatırlatma gibi ne ~~itiraf~~ kural değeri yaktır, ki düzenin işleyişine, örgütüne ilişkinidir.

İşlev ölçüt-sınır sorunu : İdare ile ilgili tanımlar. Bu kavri kan örgütlenmiştir (İdari teşkilat). İdare hizmetinin işgücü (kamu personeli) kamu hizmetinin eşyası (kamu malı), ~~işlevi~~ getip, serimleğin işlemi ve bunların tümünün doruklarını idareyi anırmaları sağlayan unsurlardır. Bir birimin idari nitelik taşıyıp taşımadığı irade açıklaması nereden çıkmış (organik ölçüt), işlevi ney (işlevsel ölçüt)

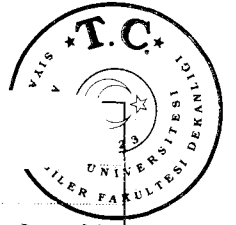
1.) İşlem bir iktidar olmaktadır Devlet tutulmuşluğu adına işlem yapan en temsil edici cumhurbaşkanı yapmaktadır. Ancak bu bir idari işlem değildir. Cumhurbaşkanınca verilen bir kural koyma yetkisidir. Asıl olan yasanın asiliyeti yasanın genel yetkili yasa koyucu olmasıdır. Yasanın içeriği AY'ya aykırı olmamak şartıyla her konuda kural koyabilir. Yordımda ondan yetki (yasadan) olarak düzenleyici işlem koyabilir ancak yasaya aykırı olmamak yasayı aşarak yasayı sınırlanmamak kaydıyla. Ancak Cumhurbaşkanlığı kararnameyi Cumhurbaşkanınca yürütme yetkisine ilişkin kanulardan kural koyma yetkisi ~~verilmiştir~~ bu yetki dışından AY'dan gelmektedir. Madde 104^{üç} Ancak ~~devlet~~ kanularda düzenleme yapamaz. Bunlar ÇBK'nin sınırınıdır. Bunlar; Admonitif statü hakları ve aktif statü hakları ~~değildir~~ ÇBK ile düzenlenemez. Kimisi Muhasesin kanunla düzenlenmesi geçen kanularda ÇBK ile düzenleme yapılamaz ~~çünkü~~ kanunda açıkça düzenlenmiş kanularda ÇBK düzenlenemez. Bu kanularda ÇBK düzenleme yapamaz, bunlar sınırdır. Aynı zamanda kanunla çatışma olabilecek durumlarda söz konusu olabilir. Bu durumlarda çatışmayı çözümler mekanizmaları vardır. ÇBK ile kanunlar ~~da~~ aynı kanunda farklı bir hüküm varsa kanun hükmü uygulanır. ÇBK ile düzenleneni bir kanunda kanun yolsa ÇBK hükümleri geçersiz olur. Ancak ÇBK kaldırılmamakta birbiriyle gelişen bir durum olmaktadır. Anayasa mahkemesi ÇBK için AY'ya uygunluğu devlet tarafından yasaya uygunluğunu açıklar. Bu durumda bu çatışmayı çözümler çözecektir. ~~değeryse~~ idare mahkeme ile mahkeme. Bunlar yasa ile ÇBK arasında bir güç sınırlaması ~~değildir~~ ÇBK'nin yasaya aykırı hükümler geçiremeyeceği ÇBK'nin bir ~~statü~~ olduğu olarak anlaşılabılır. Ancak kendi alanlarında koydukları kuralında aslıdır aynı güçte denilebilir. Doğrusuyla ÇBK bir yasanın olarak adlandırılabilir. (Devlet ~~kanun~~ ^{kanun}) Bazı durumlarda sadece ÇBK yetkilidir. Bunlar ~~104/9~~ 104/9. Ut diğ kanun yönetirleri ataması, görevlerine son verilmesi, usul ve esasları ÇBK ile düzenlenir. 106/son, 108/son, 118/son) Bunları süre sınırlaması sebebiyle belirtmeyeceğim. Bu alanlarda yasama kural koymaz. Sonuç olarak kendi alanlarında asli kural koyarlarsa aynı ~~normatif~~ norm hiyerarşisinde ~~bulunurlar~~ ^{bulunurlar} aynı düzeydedir.

[illegible]

SIYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ

ALDIĞI NOT	
Rakamla	Yazıyla
90	Doğru

İmza

Dersi : İdare Hukuku - I

Öğretim Elemanının Adı : Dr. KARAHANCELLARI

Dönemi : BAHAR ☐

GÜZ ☒

Sınav Günü : 12 / 11 / 18

15 KLASİK SERVİS: İdare hukuku, idarenin hukukla kavranmasının ve idarenin hukuka bağlanmasıdır. Diğer idare hukukunda idareyi bir hukuk kişisi olarak kurgulamaya çalışırız. İdare işleviyle var olur, dolayısıyla idareyi gerçek kişi olarak değil tüzel kişi olarak kurgularız. İdarenin işlevi kamu hizmeti (etkileme) tür. İdare hukuku, idarenin bu işlevini yerine getirdikten idareyi denetleyebilecek, cezalandıracak araçları bize sunar. İdareyi ilişkilendiren idare yalnızca dışarıyla değil aynı zamanda idare aynı zamanda bizi başvurularla bulabiliriz. İdare hukuku başkına karşı, devletin kişilere yönelik haksız müdahalesine karşı bir koruma aracı olarak anlatılır. Bu, belli bir değere karşı böyle olmakla birlikte artık idare hukuku yalnızca bunu kapsayan bir alan olmaktan çıkmıştır. Bununla birlikte, buna ek olarak idare hukuku idarenin hukuk ile bağlanması işlevini üstlenir. İdareye yaptığımız başvurularda idareye yol gösterici pozisyonunda olmanız gerekir. İdare kendisine hak istendiği bir başvurduğunuz vardır ve idare hukuku bunun gerçekleştirilmesinin bir aracıdır. Hakkın gerçekleşmesinin aracıdır.

TANIMI SERVİSİ

22 1. İdari İşlem → İdarenin, kurallar düzenine ya da kişilerin ve nesnelerin statülerine yönelik, ~~kurallara göre hareket etme~~ hukuki etki doğuran bir eylemdir. Bunlar genel, sırat, zaman içinde sürekli kurallar olabilir (idarenin sürekli işlevleri) ya da bu kuralların tekil durumlara uygulanmasını içerebilir (birer işlem). İdari işlemler hukuka uygunluk kontrolünden yararlanır ve karşı tarafın idaresine bağlı değildir. İdari işlemin sonucu ilahtı hukuki etki doğurmasıdır.

2. Genel idare → Merkezi idare, merkeze bağlı yönetimler. Genel idare devlet tüzel kişiliğini anlatan kavramdır. Ülke düzeyinde kamu hizmetlerinin örgütlenmesini gerçekleştiren yapılandırma. Günümüzde, ülkelerde devlet tüzel kişiliğinin temsilcisi cumhurbaşkanıdır. Tanı cumhurbaşkanı = genel idaredir.

3. Uygulayıcı kural → Anayasada adı geçmeyen düzenleyici işlemlerdir. Bunlar idare tarafından genelge, tebliğ, sirküler vs. adlarla yapılır. Adları düzenleyici işlemlerin niteliğine göre etkililiği ya da etkisiz olduğunu saptayabiliriz. Bakanlar kural koyarsa etkili bir işlemdir. Ama kişilerin statülerine yöneliyorsa gibi görünüp aslında o statü üzerinde hukuki bir etkiyi olmayan, doğrudan bir yasayla uygulanmasını belirleyen, tekrarlayan uygulayıcı işlemler etkisizdir. Bunlara idarenin iç düzen işlemleri de deriz.

4 Üçüncü devlet sınır sorunu 3 idarenin, piyasayla olan ilişkilerinde ve devlet içinde sınır sorunu kavramı vardır. Piyasayla olan ilişkisinde o işin "devlette mi piyasada mı?" (devlette mi piyasada mı) olduğuna saptanmaya çalışılır, sınır sorunu bu soruya yöneliktir. Devlet içindeki sınır sorunu ise idarenin yasama ve yargı organlarıyla olan sınır sorunu anlatır. Örneğin yargı örgütlenmesindeki mahkemelerin içinde de idare bulunur (Evrak kayıt Bürosu gibi) ya da TBMM içinde de idari bir birim yer alır. Hatta bu da genişletilerek yürütmenin içinde idarenin alanına girmeyen bir yer bulabilir. Mıktı diye araştırma yapılabilir. Üçüncü devlet bu sınır sorunu gidermek/öğmek konusunda basıncı olmadığıdır. Devlet üçüncü devlet organik, bütünsel ve işlevsel devletlerden oluşur. Bununla birlikte bir arada, aynı anda bakanlık ve elverişlilik verimlilik altellilikleri ile bir olup olmadığını bilmeye saptarız.

5 Neden ögesi işlevleri → İdareyi bir işlem yapmaya sevk eden veri, o işlevin neden ögesini oluşturur. Neden ögesi işlevleri de idarenin bir işlem yapmadan önce, o işleme ~~nasıl~~ olacak verilerin toplandığı işlevleri anlatır. Bu işlevler etkili işlevlerdir. Sonuçta ortaya çıkarak olan işlevin neden ögesi verileri oluştururlar.

9/14-11:

1) Örneğin, idari teşkilat içerisinde, cumhurbaşkanlığı teşkilatında yer alır. Cumhurbaşkanı = genel idare olduğuna göre, genel idarenin içerisinde, ilgili cumhurbaşkanlığı kararnameyle, cumhurbaşkanına bağlı olduğu seçilmekle birlikte, tüzel kişiliğinin ve özel bütçesiyle olduğu hükümleri yer alır. Kamu tüzel kişiliği olarak kurulan bir birimin genel idareye bağlanması, bir devleti yaratır.

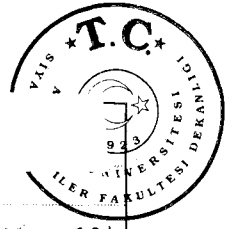
2) Karar, idari bir birim olarak devlet tüzel kişiliğinin temsilcisi olan cumhurbaşkanından alınmış yaptığı iş, bir atama işlemidir ve bunu kamu hukuklu bakanlıklarla, tek yanlı olarak gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla bu karar idari niteliktedir. İdari olması ile birlikte etkili ve tek yanlı bir işlemdir. Kişinin statüsüne yönelik ve onu değiştiren bir işlem olması itibarıyla bütöl işlemdir. Kişisel yasada öngörülmesi bir statüye sokması, itibarıyla part işlemdir. Acik işlemdir.

9/14-11:

28) Burada verilen işlem bir cumhurbaşkanlığı kararnamesidir. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile Anayasada yer alan kurul koymadaki iş bütçesine yeni bir paylaşımla düzenlenmiştir. Kurul koymadaki düzenlenmiştir. Bu düzenleme ile olağanüstü hallerde ve olağan dönemlerde çıkarılacak CBK arasında bir ayrım yapılmıştır. Madde 119'da olağanüstü hallerde çıkarılacak olanların yasın hükümlerinde olduğu açıkça belirtilmiştir. Bunun dışında anayasa ile belirtilen dört konuda doğrudan CBK ile düzenleme yapılabilir olduğu tanınmıştır (Bu dört konu → 104/9, 106/son, 108/son, 113/son). Bu dört alan, yasama organının kurul koymasına kapatılmış durumdadır. Bununla birlikte 106/17'de çıkarılacak CBKlara ilişkin konu sınırı ve çatışma giderme kuralları yer alır. Anayasanın maddede belirtilen hükümleri ile mülhasının yasaların birleşim konuları dışındaki alanlarda cumhurbaşkanı CBK ile kurul koyma hakkı gelmiştir. Anayasa md 8'e göre cumhurbaşkanı yürütme yetkisini yasaların uygun olarak kullanır. Tüm bu anlatılardan yola çıkarak yapılan yeni düzenlemelerle yasama faaliyetinin iktisadiliğini sağlamakla mülki cumhurbaşkanı kendisine kapatılmış ve mülhasının yasama birleşiminde yasama organı gibi kurul koyma (CBK adıyla), mülkiyet bu kurullar yasası ile çatışması.

SIYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ

ALDIĞI NOT	
Rakamla	Yazıyla

İmza

Dersi : İktisat Hukuku - I

Öğretim Elemanının Adı : Dr. KARAHAN OĞULLARI

BAHAR ☐
Dönemi : GÜZ ☐

Sınav Günü : / /

Bir benzetme yapacak olursak bu yeni durumu idarenin yasa kayması adını verebiliriz. CBK'lar cumhurbaşkanının düzenleyici işlevleri değil. Düzenleyici işlevleri anayasada md. 124'te yöneticilik olarak gösterilmiştir. CBK'lar için yasa ile eş düzeyde aynı yasaya emri olmaması, yasayla çatışması gereken yeni bir işlev türü diyebiliriz. Derste bunun için "quasi statute", "yasa dışı" adını önerdik.

12 2. Anayasa md. 104/17'de CBK'ların yasalar ile çatışması durumunda uygulanacak olan kurallar verilmiştir. Çatışma eş düzey normler arasında olur, farklı düzey normler arasında aykırılık olur. Kararnameler ile yasanın çatışması, karşı karşıya kalması demek ikisinin farklı başlıklar taşıyor olması demek değildir. İkisinin hüküm hüküm, madde madde çatışmasını anlarız. Anayasa md. 104/17'deki hükme göre CBK ile konularda farklı hükümler bulunması halinde konular uygulanır. Anayasa bu durumu düzenler kurula bağlanmıştır. Bu durumda hangisinin uygulanacağı konusunda karar verilecek olanlar tek tek her bir uygulamacıdır. Bir uygulamacı "yasa var ama ben CBK'yı uygulamak istiyorum, onu uygulayacağımı" diyemez. Böyle bir tutum aslında anayasaya aykırı olur. Bu durumu uygulayıcı, denetleyicisi herkes olacak uygulamacı aykırı bir tutum sergilediğinde bunun denetleyicisi elindeki hukuk araçlarıyla bizi olacak, bunun bir aykırılık olduğunu saptayarak müdahale araçlarını kullanacağız. Aynı zamanda hükümsüzlüğün saptanmasına yönelik kararlar arasında, yani uygulanacak kararları arasında da bir uyumun sağlanması ve bu uyumun gazetilmesi gerekir.